

SYLABUS
DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2023-2028

Rok akademicki 2026/2027

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Nazwa przedmiotu	Metody wspomagania rozwoju dzieci i młodzieży
Kod przedmiotu*	
Nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Kolegium Nauk Społecznych
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Instytut Pedagogiki
Kierunek studiów	Psychologia
Poziom studiów	jednolite studia magisterskie
Profil	praktyczny
Forma studiów	stacjonarna
Rok i semestr/y studiów	rok IV, semestr 7
Rodzaj przedmiotu	specjalnościowy
Język wykładowy	polski
Koordinator	dr Izabela Marczykowska
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	dr Izabela Marczykowska

* -opcjonalnie, zgodnie z ustaleniami w Jednostce

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Inne (jakie?)	Liczba pkt. ECTS
7	15	15	-	-	-	-	-	-	2

1.2. Sposób realizacji zajęć

☒ zajęcia w formie tradycyjnej

☐ zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku)

Zaliczenie z oceną

2. WYMAGANIA WSTĘPNE

Podstawy wiedzy z psychologii rozwojowej, psychologii klinicznej dziecka, pedagogiki
--

3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1 Cele przedmiotu

C1	Uwrażliwienie studentów na znaczenie wspomagania rozwoju dzieci i młodzieży w tym na znaczenie wczesnej diagnozy, interwencji.
C2	Zapoznanie studenta z różnorodnymi metodami edukacyjnym i terapeutycznymi o charakterze ogólnorozwojowym i rewalidacyjnym oraz nabywanie umiejętności ich praktycznego zastosowania.
C3	Wdrażanie do poszukiwania twórczych i innowacyjnych rozwiązań w pracy z dziećmi i młodzieżą ze szczególnym uwzględnieniem ich indywidualnych możliwości rozwojowych.
C4	Rozwijanie umiejętności prezentowania własnych poglądów w sposób przemyślany i przygotowany.

3.2 Efekty uczenia się dla przedmiotu

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu Student:	Odniesienie do efektów kierunkowych
EK_01	Posiada rozszerzoną wiedzę o procesach emocjonalnych i motywacyjnych i stanach afektywnych człowieka	K_W14
EK_02	Orientuje się w głównych trendach rozwojowych psychologii klinicznej, psychologii zdrowia, psychologii edukacyjnej	K_W23
EK_03	Potrafi identyfikować i interpretować problemy i trudności w funkcjonowaniu psychicznym człowieka, a także formułować wątpliwości i sugestie, popierać je rozbudowaną argumentacją w kontekście wybranych perspektyw teoretycznych	K_U04
EK_04	Potrafi odpowiednio dobrać i posługiwać się technikami badawczymi i narzędziami diagnostycznymi umożliwiającymi identyfikację problemów jednostek i grup społecznych oraz podejmować działania diagnostyczne, profilaktyczne i pomocowe także w sposób innowacyjny	K_U06
EK_05	Jest gotowy do podejmowania działań osobistych i instytucjonalnych na rzecz osób doznających krzywdy i cierpienia. Wykorzystuje w tym celu cechy osobiste, kompetencje zawodowe i kieruje się zasadami etycznymi	K_K10

3.3 Treści programowe

A. Problematyka wykładu

Treści merytoryczne
Zajęcia organizacyjne: omówienie tematów, przedstawienie literatury przedmiotu oraz warunków jego zaliczenia. Wprowadzenie w problematykę przedmiotu. Przybliżenie terminów: wspomaganie rozwoju, profilaktyka, wczesna interwencja, wczesna stymulacja, szukanie indywidualnych dróg rozwoju, wyrównywanie szans edukacyjnych. Prawne podstawy w/w oddziaływań.
Metody wspomagania rozwoju dzieci i młodzieży. Omówienie, geneza, założenia i zastosowania poszczególnych metod. Organizacja zajęć z wykorzystaniem danych metod w zależności od przeznaczenia, problemu i wieku.
Przedstawienie potrzeb, możliwości, barier i kierunków rozwoju placówek w zakresie wspomagania rozwoju dzieci i młodzieży.
Rola psychologa we wspomaganiu dzieci i młodzieży. Formy współpracy rodzic – terapeuta. Współpraca psychologa z innymi specjalistami w zakresie stosowania metod wspomagających rozwój dzieci i młodzieży.
Metody terapii psychologicznej i pedagogicznej. Zaburzenia i terapia Integracji Sensorycznej: u dzieci neurotypowych, u dzieci z mpd, u dzieci z autyzmem i u dzieci z Zespołem Downa.

B. Problematyka ćwiczeń audytoryjnych

Treści merytoryczne
Wybrane metody pracy z dzieckiem w wieku 0-6 lat: zabawy fundamentalne, Ruch Rozwijający W. Sherborne, Integracja Sensoryczna, Psychomotoryka, Model Insite, zabawy polisensoryczne. Niebezpieczeństwo przestymulowania.
Metoda Marii Montessorii, metoda Dobrego Startu, metoda Marianne Frostig, Program intensywnego wspomagania rozwoju Edyty Gruszczyk-Kolczyńskiej,
Metody pracy z dziećmi i młodzieżą z nieśmiałością, mutyzmem.
Metody rehabilitacji narządu ruchu dzieci i młodzieży z zaburzeniami neurorozwojowymi: metoda NDT-Bobath, metoda Peto, metoda Portage, metoda Vojty, programy aktywności Knillów. Formy realizacji terapii. Niebezpieczeństwo przestymulowania.
Metoda Video Interaction Training w pracy z dziećmi z zaburzeniami rozwoju. Dotyk i komunikacja” oraz „Programy aktywności” M. i K. Knill programami dla dzieci o specjalnych potrzebach edukacyjnych. Metoda Glenna Domana w postępowaniu z dzieckiem z uszkodzeniem mózgu.

3.4 Metody dydaktyczne

Wykłady (metody podające i problemowe) – prezentacja multimedialna, dyskusja.

Ćwiczenia (metody aktywizujące, praktyczne, problemowe) – prezentacja, zadania projektowe, dyskusja, ćwiczenia praktyczne, warsztaty zespołowe).

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw, ...)
EK_01	obserwacja w trakcie zajęć, projekt	w, ćw
EK_02	obserwacja w trakcie zajęć, projekt	w, ćw
EK_03	obserwacja w trakcie zajęć, projekt	w, ćw
EK_04	obserwacja w trakcie zajęć, projekt	w, ćw
EK_05	obserwacja w trakcie zajęć, projekt	w, ćw

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

- obecność na wykładach i ćwiczeniach; - aktywny udział w zajęciach, zaliczenie nieobecności; - przygotowanie projektu w postaci: prezentacji multimedialnej, artykułów, materiałów, na wybrany dowolnie temat, dotyczący omawianych zagadnień, gdzie ocena:
5.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 93%-100% (znakomita wiedza)
4.5 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 85%-92% (bardzo dobry poziom wiedzy z drobnymi błędami)
4.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 77%-84% (dobry poziom wiedzy, z pewnymi niedociągnięciami)
3.5 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 69%-76% (zadowalająca wiedza, z niewielką liczbą błędów)
3.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 60%-68% (zadowalająca wiedza z licznymi błędami)
2.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia poniżej 60%; (niezadowalająca wiedza, liczne błędy)

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe wynikające planu z studiów	30
Inne z udziałem nauczyciela: -udział w konsultacjach	2
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta: -przygotowanie do zajęć	8
-studiowanie literatury	3
-praca projektowa	7
SUMA GODZIN	50

SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	2
---	----------

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU

wymiar godzinowy	nie dotyczy
zasady i formy odbywania praktyk	nie dotyczy

7. LITERATURA

Literatura podstawowa:

Cieszyńska, J. (2007). *Wczesna interwencja terapeutyczna: stymulacja rozwoju dziecka od noworodka do 6 rozwoju dziecka*. Kraków: Wyd. Edukacyjne.

Cieszyńska, J., Korendo, M. (2008). *Karty diagnozy*. Kraków: Wyd. Edukacyjne.

Cytowska, B., Winczura, B. (red) (2006). *Wczesna interwencja i wspomaganie rozwoju małego dziecka*. Kraków: Oficyna Wydawnicza „Impuls”.

Dryden, G., Rose, C. (2004). *Zabawy Fundamentalne*. Gdańsk: GWP.

Gracka, M., Tomaszewska, M. (2000). *Znaczenie relacji dziecka z matką dla jego stanu zdrowia z perspektywy psychologa*. *Pediatrica Polska*, 10, s. 809-814.

Gruszczyk-Kolczyńska, E., Zielińska, E. (2000). *Wspomaganie rozwoju umysłowego trzylatków i dzieci starszych wolniej rozwijających się*. Warszawa: WSiP.

Gruszczyk-Kolczyńska, E., Zielińska, E. (2000). *Wspomaganie rozwoju umysłowego czterolatków i pięciolatków*. Warszawa: WSiP.

Sadowska, L. (red.) (2004). *Neurofizjologiczne metody usprawniania dzieci z zaburzeniami rozwoju*. Wrocław: Wydawnictwo AWF.

Knill, CH., M. Knill, M. (1995). *Dotyk i komunikacja, Programy aktywności*. Warszawa: CMPPP MEN.

Literatura uzupełniająca:

Bogdanowicz, M. (2004). *Metoda Dobrego Startu*. Warszawa: WSiP.

Bogdanowicz, M., Kisiel, B., Przasnyska, M. (1994). *Metoda Weroniki Sherborne w terapii i wspomaganiu rozwoju dziecka*. Warszawa: WSiP.

Hannaford, Ch. (1998). *Zmysłne ruchy, które doskonalą umysł. Podstawy kinezylogii edukacyjnej*. tłum. Magdalena Szpala, Warszawa: WSiP.

Dykcik, W. (2001). *Poszukiwanie nowatorskich i alternatywnych koncepcji indywidualnej rehabilitacji oraz społecznej integracji osób niepełnosprawnych – aktualnym wyzwaniem praktyki edukacyjnej*. [w:] W. Dykcik, B. Szychowiak (red.), (2002) *Nowatorskie i alternatywne metody w praktyce pedagogiki specjalnej*. Poznań: Wydawnictwo UAM.

Emiluta-Roza, D. (2006). *Wspomaganie rozwoju mowy dziecka w wieku przedszkolnym*. Warszawa: WSiP.

Frostig, M., Horne, D. (1989). *Wzory i obrazki. Program rozwijający percepcję wzrokową*. Warszawa: WSiP.

Gładyszewska-Cylulko, J. (2007). *Wspomaganie rozwoju dzieci nieśmiałych poprzez wizualizację i inne techniki arteterapii*. Warszawa: PZWL.

Kaja, B. (2001). *Zarys terapii dziecka*. Bydgoszcz: WSP.

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej